
Torben Herman
Christensen Holding A/S

Taarbæk Strandvej 42, 2930 Klampenborg

Årsrapport for 2018

CVR-nr. 32 65 41 69

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 29/5 2019

Klaus Ewald Madsen
Dirigent

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Koncern- og årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 10

Balance 31. december 11

Egenkapitalopgørelse 15

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 16

Noter til årsregnskabet 17

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 for Torben Herman Christensen Holding A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og koncernens pengestrømme for 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Klampenborg, den 29. maj 2019

Direktion

Torben Herman Christensen
direktør

Bestyrelse

Klaus Ewald Madsen
formand

Simon Christensen

Julie Bjørn Christensen

Torben Herman Christensen

Bente Christensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Torben Herman Christensen Holding A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Torben Herman Christensen Holding A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog med-

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

føre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Hellerup, den 29. maj 2019

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Ulrik Ræbild
statsautoriseret revisor
mne33262

Claus Damhave
statsautoriseret revisor
mne34166

Selskabsoplysninger

Selskabet

Torben Herman Christensen Holding A/S
Taarbæk Strandvej 42
2930 Klampenborg

CVR-nr.: 32 65 41 69
Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december
Stiftet: 20. november 2009
Regnskabsår: 10. regnskabsår
Hjemstedskommune: Lyngby-Taarbæk

Bestyrelse

Klaus Ewald Madsen, formand
Simon Christensen
Julie Bjørn Christensen
Torben Herman Christensen
Bente Christensen

Direktion

Torben Herman Christensen

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Strandvejen 44
2900 Hellerup

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern				
	2018	2017	2016	2015	2014
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	2.289.808	1.616.737	1.308.925	1.345.534	1.158.112
Bruttofortjeneste	152.853	121.585	110.167	113.667	98.771
Resultat før finansielle poster	54.519	40.044	32.898	43.903	42.851
Resultat af finansielle poster	-2.213	1.333	3.725	-3.005	-6.035
Årets resultat	39.964	32.696	28.929	31.754	30.111
Balance					
Balancesum	653.777	600.329	473.272	535.250	478.377
Egenkapital	302.099	259.362	225.186	214.472	184.034
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	4.614	-2.078	6.562	61.505	10.115
- investeringsaktivitet	-19.190	-33.385	-40.140	-25.668	-31.557
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-23.002	-26.429	-42.897	-27.640	-29.496
- finansieringsaktivitet	-15.541	20.354	25.195	-28.725	-11.783
Årets forskydning i likvider	-30.117	-15.109	-8.383	7.112	-33.225
Antal medarbejdere	124	109	106	83	68
Nøgletal i %					
Bruttomargin	6,7%	7,5%	8,4%	8,4%	8,5%
Overskudsgrad	2,4%	2,5%	2,5%	3,3%	3,7%
Afkastningsgrad	8,3%	6,7%	7,0%	8,2%	9,0%
Soliditetsgrad	46,2%	43,2%	47,6%	40,1%	38,5%
Forrentning af egenkapital	14,2%	13,5%	13,2%	15,9%	17,9%

Ved ændring af regnskabspraksis er der ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for 2014-2015.

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Koncernens aktivitet består primært i at levere serviceydelser inden for bulk agriprodukter og biomasse. Serviceydelserne omfatter handel, fragt, kontrol samt ejerskab og drift af havneterminaler.

Udvikling i året

Koncernens resultatopgørelse for 2018 udviser et overskud på DKK 39.964.089, og koncernens balance pr. 31. december 2018 udviser en egenkapital på DKK 302.098.956.

Ledelsen finder årets resultat tilfredsstillende.

Året der gik og opfølgning på sidste års forventede udvikling

Ledelsens forventning i årsrapporten for 2017 om 2018 var et tilfredsstillende resultat. Koncernen har i 2018 leveret et tilfredsstillende resultat, hvilket svarer til de forventninger der blev oplyst i årsrapporten for 2017.

Særlige risici - driftsrisici og finansielle risici

Valutarisici

En andel af koncernens omsætning og varekøb foretages i en række andre valutaer end DKK. Afdækningen sker primært via valutaterminsforretninger til afdækning af forventet omsætning og indkøb. Der indgås ikke spekulative valutadispositioner.

Målsætninger og forventninger for det kommende år

Ledelsen forventer fortsat vækst i omsætning og et tilfredsstillende resultat før skat på DKK 40-60 mio.

Eksternt miljø

Det vurderes ikke at selskabets aktiviteter påvirker miljøet i høj grad.

Redegørelse for samfundsansvar

Forretningsmodel

Koncernen tilbyder hovedsageligt ydelser i forbindelse med agribulk-produkter og biomasse såsom handel, fragt og inspektion samt besiddelse og administration af havneterminaler ved Østersøen. Denne kombination af ydelser giver en betydelig synergi i hele koncernen både hvad angår forretning, drift og økonomi.

Risici relateret til CSR

Selvom Torben Herman Christensen Holding A/S ikke generelt på baggrund af vores forretningsmodel har identificeret eller været underlagt væsentlige risici forbundet med CSR, har koncernen besluttet sig for at

Ledelsesberetning

udarbejde og implementere politikker for miljø, klima, menneskerettigheder, sociale forhold og medarbejderforhold samt bekæmpelse af korruption på baggrund af det sociale ansvar, vi har i alle vores forretningsaktiviteter. CSR afspejles i den måde, vi styrer vores aktiver på, i vores forhold til samarbejdspartnere, medarbejdere, myndigheder og de interessenter, koncernen kommer i forbindelse med.

Politikker, aktiviteter og resultater

Miljø- og klimaforhold: I forbindelse med udviklingen af nye aktiver og vedligeholdelse af de eksisterende overholder koncernen gældende love og regler med henblik på begrænsning af energiforbruget.

Sociale forhold og medarbejderforhold samt respekt for menneskerettigheder: Medarbejderne er den vigtigste ressource for udvikling, og koncernen arbejder derfor løbende på sikringen af et sundt fysisk og psykisk arbejdsmiljø med fokus på højnelse af medarbejdernes engagement og nedbringelse af sygefravær. Koncernen har derudover forøget antallet af studentermedhjælpere og ser nærmere på muligheden for fastansættelse på fuldtid af nogle af disse efter endt uddannelse.

Bekæmpelse af korruption og bestikkelse: Koncernen er ved at udarbejde en politik for bekæmpelse af korruption. I forbindelse med den løbende overvågning af medarbejdere har koncernen strenge retningslinjer med krav om juridiske dokumenter med dokumenterede udgifter og sammenligning af priser og normale omkostninger ved betaling af regninger. Der er ikke påvist hændelser forbundet med korruption i 2018.

Redegørelse for kønsmæssig sammensætning

Koncernens øverste ledelsesorgan har til formål at følge Erhvervsstyrelsens anbefalinger omkring det underrepræsenterede køn. Selskabets målsætning er at have 2 kvinder repræsenteret i bestyrelsen.

Status er nu, at to af medlemmerne i bestyrelsen i Torben Herman Christensen Holding A/S er kvinder, hvormed måltallet er opfyldt, og bestyrelsen anses for at have en ligelig fordeling jf. Erhvervsstyrelsens vejledning.

Det er ligeledes koncernens mål, at følge Erhvervsstyrelsens anbefalinger omkring underrepræsenterede køn på mellemliderniveau. Dette vil være et fokusområde i kommende potentielle evalueringer af nye kandidater.

Det skal nævnes at Torben Herman Christensen koncernen har en meget lav medarbejderomsætning og ikke vil fremme denne for, alene, at opfylde de beskrevne målsætninger.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke forekommet usikkerhed ved indregning og måling i årsrapporten.

Ledelsesberetning

Usædvanlige forhold

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2018 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
Nettoomsætning		2.289.808.474	1.616.736.870	0	0
Andre driftsindtægter		1.897.867	2.267.750	0	0
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-2.070.853.604	-1.444.050.483	0	0
Andre eksterne omkostninger		-67.999.869	-53.369.128	-12.250	-11.400
Bruttoresultat		152.852.868	121.585.009	-12.250	-11.400
Personaleomkostninger	2	-86.205.097	-70.114.194	0	0
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		-11.461.169	-11.183.934	0	0
Andre driftsomkostninger		-667.680	-242.579	0	0
Resultat før finansielle poster		54.518.922	40.044.302	-12.250	-11.400
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		0	193.795	17.191.472	14.284.066
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		3.649.690	8.430.748	0	0
Finansielle indtægter	3	3.242.108	1.413.891	2.353.048	2.623.210
Finansielle omkostninger	4	-9.104.738	-8.705.497	-3.569	-953
Resultat før skat		52.305.982	41.377.239	19.528.701	16.894.923
Skat af årets resultat	5	-12.341.893	-8.681.419	-653.631	-573.240
Årets resultat		39.964.089	32.695.820	18.875.070	16.321.683

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		5.899.497	5.836.000	0	0
Goodwill		188.916	268.438	0	0
Immaterielle anlægsaktiver	6	6.088.413	6.104.438	0	0
Grunde og bygninger		98.926.420	102.260.739	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		38.727.022	38.968.844	374.964	374.964
Indretning af lejede lokaler		2.141.847	0	0	0
Materielle anlægsaktiver under udførelse		14.599.893	0	0	0
Materielle anlægsaktiver	7	154.395.182	141.229.583	374.964	374.964
Kapitalandele i dattervirksomheder	8	0	0	115.173.142	98.087.712
Kapitalandele i associerede virksomheder	9	85.814.371	89.001.035	0	0
Tilgodehavender i tilknyttede virksomheder	10	0	0	57.676.553	56.500.000
Tilgodehavender i associerede virksomheder	10	17.870.104	16.172.553	0	0
Andre værdipapirer og kapitalandele	10	5.795.913	0	0	0
Deposita	10	3.105.526	6.448.039	0	0
Finansielle anlægsaktiver		112.585.914	111.621.627	172.849.695	154.587.712
Anlægsaktiver		273.069.509	258.955.648	173.224.659	154.962.676

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
Færdigvarer og handelsvarer		118.613.762	128.778.450	0	0
Forudbetaling for varer		3.011.517	4.996.942	0	0
Varebeholdninger		121.625.279	133.775.392	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		198.229.610	165.512.292	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	2.353.046	82.002
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		12.968.905	10.443.136	0	0
Andre tilgodehavender		13.756.876	9.279.774	0	0
Udskudt skatteaktiv	14	845.001	477.372	0	0
Selskabsskat		106.355	0	2.237.725	3.993.239
Periodeafgrænsningsposter	11	12.367.614	3.948.579	0	0
Tilgodehavender		238.274.361	189.661.153	4.590.771	4.075.241
Likvide beholdninger		20.808.329	17.937.087	710.659	714.140
Omsætningsaktiver		380.707.969	341.373.632	5.301.430	4.789.381
Aktiver		653.777.478	600.329.280	178.526.089	159.752.057

Balance 31. december

Passiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
Selskabskapital		2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		32.971.523	27.037.466	62.173.142	45.087.712
Overført resultat		143.479.546	130.644.575	114.277.927	112.594.329
Egenkapital henført til kapitalejere af moderselskabet		178.451.069	159.682.041	178.451.069	159.682.041
Minoritetsinteresser		123.647.887	99.679.519	0	0
Egenkapital	12	302.098.956	259.361.560	178.451.069	159.682.041
Hensættelse til udskudt skat	14	5.704.021	3.290.475	37.754	33.838
Andre hensættelser	15	652.130	3.240.330	0	0
Hensatte forpligtelser		6.356.151	6.530.805	37.754	33.838
Gæld til realkreditinstitutter		5.617.720	5.842.525	0	0
Kreditinstitutter		35.257.331	42.979.805	0	0
Gæld til selskabsdeltagere og ledelse		695.603	854.176	0	0
Anden gæld		33.555.140	33.508.479	0	0
Langfristede gældsforpligtelser	16	75.125.794	83.184.985	0	0

Balance 31. december

Passiver

		Koncern		Morderselskab	
	Note	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
Gæld til realkreditinstitutter	16	223.000	221.439	0	0
Kreditinstitutter	16	146.694.864	112.701.429	0	0
Modtagne forudbetalinger fra kunder		5.789.449	689.959	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		65.972.986	74.666.825	9.000	9.000
Gæld til associerede virksomheder		1.401.788	8.558.909	0	0
Gæld til selskabsdeltagere og ledelse	16	415.186	0	0	0
Selskabsskat		7.581.173	3.856.995	0	0
Anden gæld	16	42.118.131	50.556.374	28.266	27.178
Kortfristede gældsforpligtelser		270.196.577	251.251.930	37.266	36.178
Gældsforpligtelser		345.322.371	334.436.915	37.266	36.178
Passiver		653.777.478	600.329.280	178.526.089	159.752.057
Resultatdisponering	13				
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	19				
Nærtstående parter	20				
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	21				
Begivenheder efter balancedagen	22				
Anvendt regnskabspraksis	23				

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Selskabs-	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre	Overført	Egenkapital ekskl. minori-	Minoritets-	I alt
	kapital	værdi meto-	resultat	tets-	interesser	
	DKK	de	DKK	DKK	DKK	DKK
Egenkapital 1. januar	2.000.000	41.341.975	116.340.066	159.682.041	99.679.519	259.361.560
Tilgang minoritetsinteresser	0	0	0	0	2.523.268	2.523.268
Valutakursregulering udenlandske enheder	0	-640.884	49.496	-591.388	171.872	-419.516
Udbytte fra associerede virksomheder	0	-11.483.362	11.483.362	0	0	0
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi ultimo	0	104.104	381.242	485.346	176.008	661.354
Årets resultat	0	3.649.690	15.225.380	18.875.070	21.097.220	39.972.290
Egenkapital 31. december	2.000.000	32.971.523	143.479.546	178.451.069	123.647.887	302.098.956

Moderselskab

Egenkapital 1. januar	2.000.000	45.087.712	112.594.329	159.682.041	0	159.682.041
Valutakursregulering udenlandske enheder	0	-288.047	0	-288.047	0	-288.047
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi ultimo	0	182.005	0	182.005	0	182.005
Årets resultat	0	17.191.472	1.683.598	18.875.070	0	18.875.070
Egenkapital 31. december	2.000.000	62.173.142	114.277.927	178.451.069	0	178.451.069

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern	
		2018 DKK	2017 DKK
Årets resultat		39.964.089	32.695.820
Reguleringer	17	25.627.181	17.363.426
Ændring i driftskapital	18	-46.715.882	-41.236.739
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		18.875.388	8.822.507
Renteindbetalinger og lignende		3.242.108	1.413.891
Renteudbetalinger og lignende		-9.104.740	-7.244.132
Pengestrømme fra ordinær drift		13.012.756	2.992.266
Betalt selskabsskat		-8.399.004	-5.069.925
Pengestrømme fra driftsaktivitet		4.613.752	-2.077.659
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-1.235.830	-5.839.154
Køb af materielle anlægsaktiver		-23.001.995	-26.428.763
Køb af finansielle anlægsaktiver m.v.		-6.141.923	-3.117.368
Salg af materielle anlægsaktiver		110.000	0
Valutakursreguleringer		-403.282	0
Modtaget udbytte fra associerede virksomheder		11.483.362	2.000.000
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-19.189.668	-33.385.285
Ændring af gæld til realkreditinstitutter		-223.244	-218.080
Ændring af gæld til kreditinstitutter		-6.717.033	17.954.373
Ændring af mellemværender med associerede virksomheder		-11.380.440	1.763.489
Tilbagebetaling af langfristet gæld i øvrigt		0	854.176
Minoritetsinteresser		2.523.268	0
Ændring af mellemværender med selskabsdeltagere		256.613	0
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		-15.540.836	20.353.958
Ændring i likvider		-30.116.752	-15.108.986
Likvider 1. januar		-94.769.783	-79.660.797
Likvider 31. december		-124.886.535	-94.769.783
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		20.808.329	17.937.087
Kassekredit		-145.694.864	-112.706.870
Likvider 31. december		-124.886.535	-94.769.783

Noter til årsregnskabet

1 Nettoomsætning

Koncernen og moderselskabet har med henvisning til Årsregnskabslovens §96, stk. 1 undladt at afgive segmentoplysninger. Undladelsen er begrundet i, at oplysninger kan volde betydelige skade.

	Koncern		Moderselskab	
	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
2 Personaleomkostninger				
Lønninger	83.229.602	66.840.705	0	0
Pensioner	1.173.118	1.151.650	0	0
Andre omkostninger til social sikring	331.667	513.843	0	0
Andre personaleomkostninger	1.470.710	1.607.996	0	0
	86.205.097	70.114.194	0	0
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	3.278.000	3.515.700	0	0
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	124	109	0	0
3 Finansielle indtægter				
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	0	0	2.353.048	2.623.210
Renteindtægter associerede virksomheder	738.101	792.939	0	0
Andre finansielle indtægter	2.504.007	450.367	0	0
Valutakursreguleringer	0	170.585	0	0
	3.242.108	1.413.891	2.353.048	2.623.210
4 Finansielle omkostninger				
Renteomkostninger associerede virksomheder	54.637	46.652	0	0
Andre finansielle omkostninger	7.181.453	5.736.116	3.569	953
Kursreguleringer omkostninger	1.868.648	2.922.729	0	0
	9.104.738	8.705.497	3.569	953

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
	DKK	DKK	DKK	DKK
5 Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	10.156.536	10.981.313	510.275	568.019
Årets udskudte skat	2.045.917	-2.899.894	3.916	5.221
Regulering af skat vedrørende tidligere år	139.440	600.000	139.440	0
	12.341.893	8.681.419	653.631	573.240

6 Immaterielle anlægsaktiver

Koncern

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Goodwill	I alt
	DKK	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	5.839.154	10.602.628	16.441.782
Valutakursregulering	448	0	448
Tilgang i årets løb	1.235.262	0	1.235.262
Kostpris 31. december	7.074.864	10.602.628	17.677.492
Ned- og afskrivninger 1. januar	3.154	10.334.190	10.337.344
Valutakursregulering	-120	0	-120
Årets afskrivninger	1.172.333	79.522	1.251.855
Ned- og afskrivninger 31. december	1.175.367	10.413.712	11.589.079
Regnskabsmæssig værdi 31. december	5.899.497	188.916	6.088.413

Færdiggjorte udviklingsprojekter består af ERP-system og anden software til anvendelse i koncernen.

Noter til årsregnskabet

7 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og byg- ninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af le- jede lokaler	Materielle an- lægsaktiver un- der udførelse	I alt
	DKK	DKK	DKK	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	146.493.146	59.764.439	0	0	206.257.585
Valutakursregulering	364.955	-47.668	-62.798	0	254.489
Tilgang i årets løb	0	5.991.563	2.410.539	14.599.893	23.001.995
Afgang i årets løb	0	-1.635.010	0	0	-1.635.010
Overførsler i årets løb	3.570.301	-3.570.301	0	0	0
Kostpris 31. december	150.428.402	60.503.023	2.347.741	14.599.893	227.879.059
Ned- og afskrivninger 1. januar	44.232.407	20.795.595	0	0	65.028.002
Valutakursregulering	-120.782	16.367	-14.014	0	-118.429
Årets afskrivninger	5.493.499	4.495.907	219.908	0	10.209.314
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-1.635.010	0	0	-1.635.010
Overførsler i årets løb	1.896.858	-1.896.858	0	0	0
Ned- og afskrivninger 31. december	51.501.982	21.776.001	205.894	0	73.483.877
Regnskabsmæssig værdi 31. december	98.926.420	38.727.022	2.141.847	14.599.893	154.395.182

Moderselskab

8 Kapitalandele i dattervirksomheder

	2018	2017
	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	53.000.000	53.000.000
Kostpris 31. december	53.000.000	53.000.000
Værdireguleringer 1. januar	45.087.712	30.015.438
Valutakursregulering	-288.047	0
Årets resultat	17.191.472	14.284.066
Årets regulering af sikringsinstrumenter til dagværdi	182.005	0
Øvrige egenkapitalbevægelser, netto	0	788.208
Værdireguleringer 31. december	62.173.142	45.087.712
Regnskabsmæssig værdi 31. december	115.173.142	98.087.712

Noter til årsregnskabet

8 Kapitalandele i dattervirksomheder (fortsat)

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel
CM Holding A/S	København	60%
Copenhagen Merchants A/S	København	100%
CM Hamburg GmbH	Tyskland	100%
CM Partner LLC	Rusland	100%
CM Geneva SA	Schweiz	100%
Cereal Merchants S.L	Spanien	100%
CM Partner A/S	København	100%
CM Partner SIA	Letland	100%
CM Tallinn AS	Estland	100%
Baltic Grain & Feed ApS	Århus	100%
Ystad Bulk Terminal AB	Sverige	100%
ECS Eurocargo Services A/S	Århus	100%
ECS Sp Z.o.o.	Polen	100%
ECS GmbH	Tyskland	100%
CM Biomass Partners A/S	København	69,51%
CM Biomass Ltd	Rusland	69,51%
CM Biomass Hamburg GmbH	Tyskland	69,51%
CM Ressource Ltd	Rusland	69,51%
Dan Store, LSEZ SIA	Letland	55%

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
	DKK	DKK	DKK	DKK
9 Kapitalandele i associerede virksomheder				
Kostpris 1. januar	47.659.060	47.659.060	0	0
Tilgang i årets løb	5.183.788	0	0	0
Kostpris 31. december	52.842.848	47.659.060	0	0
Værdireguleringer 1. januar	41.341.975	33.559.886	0	0
Valutakursregulering	-640.883	1.258.416	0	0
Årets resultat	4.319.781	9.068.934	0	0
Modtagne udbytter	-11.483.362	-2.000.000	0	0
Afskrivninger på merværdier	-670.092	-670.087	0	0
Årets regulering af sikringsinstrumenter til dagværdi	104.104	124.826	0	0
Værdireguleringer 31. december	32.971.523	41.341.975	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	85.814.371	89.001.035	0	0

I henhold til årsregnskabsloven § 97a stk. 4 afgives der ikke oplysninger om navn, hjemsted og retsform for visse associerede virksomheder, idet oplysningerne kan volde betydelig skade for de associerede virksomheder og virksomheden selv.

Noter til årsregnskabet

10 Øvrige finansielle anlægsaktiver

	Koncern			Moderselskab
	Tilgodehaven- der i associe- de virksomhe- der	Andre værdipa- pirer og kapital- andele	Deposita	Tilgodehaven- der i tilknyttede virksomheder
	DKK	DKK	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	16.533.049	0	6.448.037	56.500.000
Tilgang i årets løb	11.760.059	5.795.913	554.000	1.176.553
Afgang i årets løb	-10.423.004	0	-3.896.511	0
Kostpris 31. december	<u>17.870.104</u>	<u>5.795.913</u>	<u>3.105.526</u>	<u>57.676.553</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>17.870.104</u>	<u>5.795.913</u>	<u>3.105.526</u>	<u>57.676.553</u>

11 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

12 Egenkapital

Selskabskapitalen består af 2.000 aktier à nominelt DKK 1.000. Ingen aktier er tillagt særlige rettigheder.

13 Resultatdisponering

	Koncern		Moderselskab	
	2018	2017	2018	2017
	DKK	DKK	DKK	DKK
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	3.641.489	0	17.191.472	14.284.066
Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders resultat	21.097.220	25.368.019	0	0
Overført resultat	15.225.380	7.327.801	1.683.598	2.037.617
	<u>39.964.089</u>	<u>32.695.820</u>	<u>18.875.070</u>	<u>16.321.683</u>

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
14 Hensættelse til udskudt skat				
Hensættelse til udskudt skat 1. januar	2.813.103	5.712.997	33.838	28.617
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	2.045.917	-2.899.894	3.916	5.221
Hensættelse til udskudt skat 31. december	4.859.020	2.813.103	37.754	33.838

15 Andre hensættelser

Hensættelse til tabsgivende kontrakter	0	3.240.330	0	0
Andre hensættelser	652.130	0	0	0
	652.130	3.240.330	0	0

Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:

Inden for 1 år	652.130	3.240.330	0	0
	652.130	3.240.330	0	0

16 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
Gæld til realkreditinstitutter				
Efter 5 år	4.735.327	4.956.766	0	0
Mellem 1 og 5 år	882.393	885.759	0	0
Langfristet del	5.617.720	5.842.525	0	0
Inden for 1 år	223.000	221.439	0	0
	5.840.720	6.063.964	0	0

Noter til årsregnskabet

16 Langfristede gældsforpligtelser (fortsat)

	Koncern		Moderselskab	
	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
Kreditinstitutter				
Mellem 1 og 5 år	35.257.331	42.979.805	0	0
Langfristet del	35.257.331	42.979.805	0	0
Inden for 1 år	1.000.000	1.000.000	0	0
Øvrig kortfristet gæld til kreditinstitutter	145.694.864	111.701.429	0	0
Kortfristet del	146.694.864	112.701.429	0	0
	181.952.195	155.681.234	0	0
Gæld til selskabsdeltagere og ledelse				
Mellem 1 og 5 år	695.603	854.176	0	0
Langfristet del	695.603	854.176	0	0
Inden for 1 år	200.000	0	0	0
Øvrig kortfristet gæld til selskabsdeltagere og ledelse	215.186	0	0	0
Kortfristet del	415.186	0	0	0
	1.110.789	854.176	0	0
Anden gæld				
Mellem 1 og 5 år	33.555.140	33.508.479	0	0
Langfristet del	33.555.140	33.508.479	0	0
Øvrig kortfristet gæld	42.118.131	50.556.374	28.266	27.178
	75.673.271	84.064.853	28.266	27.178

Noter til årsregnskabet

17 Pengestrømsopgørelse - reguleringer

	Koncern	
	2018	2017
	DKK	DKK
Finansielle indtægter	-3.242.108	-1.413.891
Finansielle omkostninger	9.104.738	8.705.497
Af- og nedskrivninger inklusiv tab og gevinst ved salg	11.461.169	11.183.934
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	0	-193.795
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-3.649.690	-8.430.748
Skat af årets resultat	12.341.893	8.681.419
Andre reguleringer	-388.821	-1.168.990
	25.627.181	17.363.426

18 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital

	Koncern	
	2018	2017
	DKK	DKK
Ændring i varebeholdninger	12.150.113	-49.686.326
Ændring i tilgodehavender	-42.270.939	-41.041.620
Ændring i andre hensatte forpligtelser	-2.588.200	3.240.330
Ændring i leverandører m.v.	-14.574.132	46.250.877
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	567.276	0
	-46.715.882	-41.236.739

Noter til årsregnskabet

19 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	Koncern		Morderselskab	
	2018	2017	2018	2017
	DKK	DKK	DKK	DKK
Pant og sikkerhedsstillelse				
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for realkreditinstitutter:				
Grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på	14.761.039	11.347.772	0	0
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for bankforbindelser:				
Grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på	84.165.381	89.028.420	0	0
Leje- og leasingforpligtelser				
Leasingforpligtelser fra operationel leasing. Samlede fremtidige leasingydelse:				
Inden for 1 år	32.753.316	2.235.200	0	0
Mellem 1 og 5 år	13.706.279	2.767.648	0	0
Efter 5 år	5.851.230	5.704.065	0	0
	52.310.825	10.706.913	0	0

De samlede fremtidige leje- og leasingydelse udgøres primært af husleje og Time Charter aftaler.

Herudover har to associerede virksomheder (I/S) pakhuse opført på lejet grunde, for hvilke der er indgået langvarige lejekontrakter. Lejekontrakterne kan fra lejers side opsiges med 6 måneders varsel. Den samlede lejepligtelse vedrørende pakhuse på leje grund udgør i alt TDKK 859.

Noter til årsregnskabet

19 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser (fortsat)

Andre eventualforpligtelser

Koncernen hæfter solidarisk og ubegrænset for forpligtelser i enkelte kornterminaler.

Koncernens danske selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Torben Herman Christensen Holding A/S er administrationsselskab i sammenbeskatningskredsen. Koncernens danske selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at koncernens hæftelse udgør et større beløb.

Koncernen hæfter solidarisk og ubegrænset for engagement med pengeinstitut i dattervirksomheden CM Partner A/S.

Koncernen hæfter solidarisk og ubegrænset for 72% engagement med pengeinstitut i dattervirksomheden, CM Biomass Partners A/S.

Koncernen hæfter for 51% af engagement med pengeinstitut i den associerede virksomhed, Gdansk Bulk Terminal Sp. z.o.o., Polen.

Koncernen hæfter for 51% af engagement med pengeinstitut i den associerede virksomhed, Szczecin Bulk Terminal Sp. z.o.o., Polen.

Koncernen har stillet selvskyldnerkation for i alt TDKK 10.000 overfor den associeret virksomhed, Kalundborg Holding A/S.

Noter til årsregnskabet

20 Nærtstående parter

Grundlag

Bestemmende indflydelse

Torben Herman Christensen

Hovedaktionær

Transaktioner

Selskabet har valgt kun at oplyse om transaktioner, der ikke er foretaget på normale markedsvilkår efter årsregnskabslovens § 98 c, stk. 7.

Der har i årets løb, bortset fra koncerninterne transaktioner og normalt ledelsesvederlag, ikke været gennemført transaktioner med bestyrelse, direktion, ledende medarbejdere, væsentlige aktionærer, tilknyttede virksomheder eller andre nærtstående parter.

	Koncern		Moderselskab	
	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
21 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor				
PricewaterhouseCoopers				
Revisionshonorar	405.000	363.000	5.000	5.000
Skatterådgivning	320.000	86.000	1.000	1.000
Andre ydelser	115.000	506.000	3.000	3.000
	840.000	955.000	9.000	9.000

22 Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Torben Herman Christensen Holding A/S for 2018 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncern- og årsregnskab for 2018 er aflagt i DKK.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Torben Herman Christensen Holding A/S samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Virksomhedssammenslutninger

Virksomhedsovertagelser

Ved køb af dattervirksomheder opgøres på anskaffelsestidspunktet forskellen mellem kostprisen og den regnskabsmæssige indre værdi i den købte virksomhed, efter at de enkelte aktiver og forpligtelser er reguleret til dagsværdi (overtagelsesmetoden). Kostprisen omfatter dagsværdien af det betalte vederlag samt omkostninger til rådgivere mv., der er direkte forbundet med virksomhedsovertagelsen. Resterende positive forskelsbeløb indregnes i balancen under immaterielle anlægsaktiver som goodwill, der afskrives lineært i resultatopgørelsen over forventet brugstid. Resterende negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen på overtagelsesdagen.

Positive og negative forskelsbeløb fra erhvervede virksomheder kan, som følge af ændring i indregning og måling af overtagne nettoaktiver, reguleres indtil udgangen af det regnskabsår, der følger efter anskaffelsesåret. Disse reguleringer afspejler sig samtidig i værdien af goodwill eller negativ goodwill, herunder i allerede foretagne afskrivninger. Ligeledes reguleres ændringen i betingede vederlag i værdien af goodwill eller negativ goodwill.

Afskrivning på goodwill indregnes i posten af- og nedskrivninger.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser udgør en andel af koncernens samlede egenkapital. Årets resultat fordeles i resultatdisponeringen på den del, som kan henføres til minoriteterne og den del, som kan henføres til modervirksomhedens kapitalejere. Minoritetsinteresser indregnes til den regnskabsmæssige værdi af de overtagne aktiver og forpligtelser på tidspunktet for erhvervelse af dattervirksomheder.

Ved efterfølgende ændringer i minoritetsinteresser, hvor koncernen bevarer kontrollen med dattervirksomheden indregnes vederlaget direkte på egenkapitalen.

Leasing

Alle leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for til-

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

godehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, måles til kursen på transaktionsdagen.

Regnskabsmæssig sikring

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af forventede fremtidige transaktioner, indregnes på egenkapitalen under overført resultat for så vidt angår den effektive del af sikringen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resultater den sikrede transaktion i et aktiv eller en forpligtelse, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den sikrede transaktion i en indtægt eller en omkostning, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen til resultatopgørelsen i den periode, hvor den sikrede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den sikrede transaktion.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af nettoinvesteringer i selvstændige udenlandske dattervirksomheder eller associerede virksomheder, indregnes direkte i egenkapitalen for så vidt angår den effektive del af sikringen, mens den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen.

Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Koncernens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå virksomhedens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder omkostninger til lokaler, salg og distribution samt kontorhold mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posterne ”Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder” og ”Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder”.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med koncernens øvrige danske selskaber. Selskabsskatten fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 10 år.

Færdiggjorte udviklingsprojekter består af software og måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller til genindvindingsværdien, hvor denne er lavere. Software afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 3 år.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	20-50 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-20 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posterne "Kapitalandele i dattervirksomheder" og "Kapitalandele i associerede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder hen-

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

lægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne og de associerede virksomheder.

Dattervirksomheder og associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Hvis moderselskabet har en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Øvrige finansielle anlægsaktiver

Øvrige finansielle anlægsaktiver omfatter langfristede tilgodehavender, deposita og unoterede aktier.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgsomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender indregnes i balancen til amortiseret kostpris, hvilket i al væsentlighed svarer til pålydende værdi. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en begivenhed indtruffet senest på balance-dagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Lån, som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem proventuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en rentekomkostning over låneperioden.

Prioritetsgæld er således målt til amortiseret kostpris, der for kontantlån svarer til lånets restgæld. For obligationslån svarer amortiseret kostpris til en restgæld beregnet som lånets underliggende kontantværdi på lånoptagelsestidspunktet reguleret med en over afdragstiden foretaget afskrivning af lånets kursregulering på optagelsestidspunktet.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominel værdi.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af ”Likvide beholdninger” og ”Kassekreditter”.

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$